

Klub Przyrodników

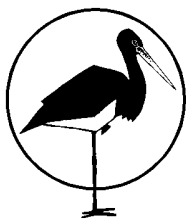
ul. 1 Maja 22, 66-200-Świebodzin
Konto: BZ WBK SA o/Świebodzin nr 28 1090 1593 0000 0001 0243 0645
tel./fax 068 3828236, e-mail: kp@kp.org.pl, [http:// www.kp.org.pl](http://www.kp.org.pl)

Świebodzin, 2 listopada 2012 r.

**Regionalny Zarząd
Gospodarki Wodnej
w Gdańsku**

Uprzejmie informuję, że 30 października omyłkowo przesłaliśmy Wam niepełną wersję naszych uwag do projektu „Warunków korzystania z wód regionu wodnego Dolnej Wisły”. W załączeniu przesyłam prawidłową wersję, prosząc o rozważenie wszystkich zawartych w niej uwag.

z poważaniem

Klub Przyrodników

ul. 1 Maja 22, 66-200-Świebodzin
Konto: BZ WBK SA o/Świebodzin nr 28 1090 1593 0000 0001 0243 0645
tel./fax 068 3828236, e-mail: kp@kp.org.pl, <http://www.kp.org.pl>

Świebodzin, 30 października 2012 r.

Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku

W związku z projektem Warunków korzystania z wód regionu wodnego Dolnej Wisły, przedkładamy następujące uwagi i wnioski:

ZAGADNIENIA OGÓLNE

1. Warunki korzystania z wód mają, zgodnie z delegacją ustawową, formułować „ograniczenia w korzystaniu z wód... niezbędne do osiągnięcia ustalonych celów środowiskowych”. Sformułowania norm w dziale IV powinny w konsekwencji brzmieć „*Ogranicza się pobór wód powierzchniowych do nie powodującego naruszenia wymagania określonego w §5..*”, „*Ogranicza się możliwość wprowadzanie ścieków do wód powierzchniowych do nie powodującej przekwalifikowania...*”.
Normy nie powinny brzmieć „*Dopuszcza się...*”, a tym bardziej nie mogą sugerować, że coś dopuszcza się niezależnie od przepisów odrębnych.
2. W dziale V proponujemy wprowadzić dodatkowo paragraf „*Warunki korzystania z wód nie naruszają wymogów i ograniczeń wynikających z przepisów odrębnych*”. Przy obecnym sformułowaniu Warunków, można odnieść wrażenie, że dopuszczają one określone sposoby korzystania z wód, tymczasem sposoby takie – nawet dopuszczone Warunkami - mogą np. negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000 lub uniemożliwiać osiągnięcie celów środowiskowych dla wód i w konsekwencji będą zabronione przez przepisy odrębne.
3. Wnioskujemy o przeformułowanie priorytetów korzystania z wód w sposób następujący:
 - 1) *utrzymane ekosystemów wodnych i od wody zależnych, dla ochrony których wyznaczono obszary Natura 2000, w stanie nie pogorszonym,*
 - 2) *zapotrzebienia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia oraz na cele socjalno-bytowe,*
 - 3) *zaspokojenie wymagań ekosystemów wodnych i od wód zależnych, w tym odtwarzanie ich właściwego stanu.*
 - 4) ...

W przeciwnym razie proponowany akt prawny będzie niezgodny z art. 6(3) dyrektywy siedliskowej, który co do zasady zabrania realizacji przedsięwzięć (w tym korzystania z wód) mogących znacząco negatywnie oddziaływać na obszary Natura 2000, a umożliwia zezwalanie na nie tylko wyjątkowo, po indywidualnej ocenie, w związku z koniecznymi wymogami nadrzędnego interesu publicznego, przy braku alternatyw i po zapewnieniu kompensacji. Zaopatrzenie ludności w wodę do spożycia jest wymogiem nadrzędnego interesu publicznego, ale nie może to decydować o nadaniu mu a priori priorytetu względem zachowania w stanie niepogorszonym obszaru Natura 2000, gdyż nie przy każdym korzystaniu z wód na ten cel będą spełnione pozostałe warunki.

OCHRONA CIĄGŁOŚCI MORFOLOGICZNEJ RZEK

4. Lista rzek o szczególnie chronionej ciągłości podana w załączniku 2 jest zbyt krótka i powinna być uzupełniona o:
 - 1) wszystkie rzeki wskazane jako 'istotne' i 'szczególnie istotne' w opracowaniu Wiśniewolskiego i in. 2010;
 - 2) wszystkie rzeki wskazane w 'Wojewódzkich programach udrażniania rzek...';
 - 3) miejsca tarliskowe lososiowatych w dopływach wyższego rzędu i połączenia tych miejsc tarliskowych z rzeką główną, wg danych w operatach rybackich i wg informacji zebranych w tym celu od użytkowników rybackich.
5. Niedopuszczalny jest zapis „*Dopuszcza się korzystanie z wód o którym mowa w ust. 3, na podstawie warunków ustalonych w obowiązujących pozwoleniach wodnoprawnych, do czasu pierwszej przebudowy, rozbudowy, odbudowy lub zmiany funkcji istniejących obiektów przegradzających ciek*”. Dla cieków o których mowa w ust 3 ciągłość morfologiczna jest elementem celu środowiskowego, a terminy osiągnięcia celów środowiskowych są określone dyrektywą i ustawą i nie mogą być zmieniane rozporządzeniem Dyrektora RZGW. Podkreślam tu, że w przypadku udrażniania rzek nie widzę powodu ani możliwości zastosowania w II cyklu planistycznym derogacji z art. 4(4) Ramowej Dyrektywy Wodnej. Nie można powołać się na długość wymaganego cyklu inwestycyjnego, ponieważ rozeznanie, jakie inwestycje będą potrzebne, mamy co najmniej od 2010 r., a więc do 2021 r. jest wystarczająco dużo czasu by cykl inwestycyjny przeprowadzić. Nie można powołać się na nieproporcjonalność kosztów, ponieważ pilna budowa przepławek nie będzie droższa niż ich budowa rozciągnięta w czasie.

Wnosimy w konsekwencji o skreślenie ust 4 w §12. Warunki powinny dać RZGW podstawę do przeglądu aktualnych sposobów korzystania z wód i w razie potrzeby do cofania pozwoleń wodnoprawnych na przegrodzenie rzeki nie wyposażone w przepławkę w trybie art. 136 ust. 1 pkt 7 ustawy Prawo Wodne.
6. Każde piętrzenie przegradzające rzekę, nawet wyposażone w najlepszą przepławkę, pozostaje barierą dla ryb. Nie ma przepławek o 100% sprawności. W przypadku kilku piętrzeń na jednym cieku wystąpi efekt kumulacyjny – np. pięć piętrzeń z przepławkami o „sprawności” 80% tworzy razem barierę o „przepuszczalności” zaledwie 33%. Ponadto, w przypadku budowy przegród i piętrzeń, barierą dla ryb reofilnych nie jest tylko przegroda, ale także odcinek rzeki spiętrzonej przegrodą. Dlatego na „rzekach o chronionej ciągłości”, każda budowa nowego piętrzenia, nawet zaopatrzonego w przepławkę, będzie jednak pogarszać stan jednolitej części wód w istotnym aspekcie i może być dopuszczona tylko w trybie art. 38j Prawa Wodnego. Budowa przepławki będzie przy tym oczywistym i wymaganym działaniem minimalizującym.

Jest to prawidłowo ujęte w §13 ust 2 projektu, ale należałoby tu skorygować odniesienie, które powinno odwoływać się do „cieków o których mowa w §7 ust 2”, bo rozróżnienia na „szczególnie istotne” i „istotne” nie ma w rozporządzeniu.

7. W §7 ust 3 proponuję uzupełnić o punkt 1a): „*dla cieków lub ich odcinków o których mowa w ust 2 pkt 2), reprezentatywnymi gatunkami ryb są gatunki będące przedmiotami ochrony w odpowiedniej formie ochrony przyrody*”. Konieczne jest uwzględnienie w załączniku 4 specyficznych wymogów skuteczności urządzeń udrażniających dla minogów, dla brzanki i dla głowacza białopłetwego, o które to wymogi należy uzupełnić załącznik nr 4. Szczególnie minogi i głowacz wymagają specyficznych przepławek – o niskich progach, bystrotoki zbliżone do naturalnego potoku)
8. Sugerujemy połączenie załączników 2 i 3, dla lepszej czytelności rozporządzenia.

ZRZUTY ŚCIEKÓW

9. W § 11. proponuję dodać ust. 1 „*Niedozwolone jest wprowadzanie ścieków do:*
 - 1) *jezior położonych w obszarach Natura 2000 i do jezior lobeliowych (siedlisko przyrodnicze 3110), oraz do wód powierzchniowych i urządzeń wodnych będących dopływami tych jezior,*
 - 2) *ziemi w zlewniach jezior o których mowa w pkt 1*”.Obecną treść oznaczyć jako ust. 2 i nadać brzmienie „*Wprowadzane ścieków do wód powierzchniowych i urządzeń wodnych będących dopływami pozostałych jezior...*”

Wykluczenie możliwości wprowadzania ścieków (także za pośrednictwem dopływów) do jezior lobeliowych oraz do jezior chronionych Natura 2000 (każde naturalne jezioro jest chronionym siedliskiem przyrodniczym w obszarze Natura 2000) jest potrzebne ze względu na szczególną wrażliwość tych ekosystemów. Ograniczenie powinno dotyczyć także wprowadzania ścieków w ramach zwykłego korzystania z wód, w szczególności ścieków oczyszczanych w tzw. oczyszczalniach przydomowych – stanowią one poważny problem, ponieważ mimo niewielkiej ilości z pojedynczej oczyszczalni ilości ścieków kumulują się, a często wskutek wadliwej technologii eksploatacji ścieki z takich oczyszczalni nie są właściwie oczyszczone,
10. Do wód chronionych §12 przed zezwaniem na wprowadzanie ścieków ponadnormatywnych proponujemy dodać:
 - 1) *rzeki stanowiące siedlisko przyrodnicze 3260 (rzeki włosienicznikowe)*
 - 2) *rzeki chronione w obszarach Natura 2000, rezerwatach przyrody, parkach narodowych lub parkach krajobrazowych, w miejscu wprowadzania ścieków lub poniżej tego miejsca.*
11. Proponowany § 10.1. „*Dopuszcza się wprowadzanie ścieków do wód powierzchniowych pod warunkiem, że nie będzie powodować przekwalifikowania stanu lub potencjału wód odbiornika do gorszego*” jest niewystarczający wobec wymogu Ramowej Dyrektywy Wodnej unikania wszelkiego pogorszenia stanu wód. Pogorszeniem stanu wód będzie nie tylko przekwalifikowanie stanu lub potencjału do gorszego, ale także pogorszenie stanu elementu jakości, nie przekładające się na pogorszenie ogólnej oceny stanu.

Przykładowo: stan części wód jest zły ze względu na zły stan ichtiofauny (spowodowany uproszczeniem hydromorfologii). Jednak woda jest czysta, tj. stan elementów fizykochemicznych jest dobry. Wprowadzenie ścieków pogarszające fizykochemię nie pogorszy ogólnej oceny stanu, mimo że pogorszy ocenę komponentu fizykochemicznego. Musi być ocenione jako „pogorszenie stanu wód”, co jest zabronione.

Proponuję przeredagować § 10.1. „Wyprowadzanie ścieków do wód powierzchniowych pod warunkiem, że nie będzie powodować przekwalifikowania żadnego elementu jakości stanu lub potencjału wód odbiornika do gorszego”.

POBÓR WÓD

12. Proponuję § 5. ust 2 nadać brzmienie „Wielkość przepływu nienaruszalnego nie może być niższa od większej z wartości:

- 1) dla rzek chronionych w obszarach Natura 2000, rezerwatach przyrody, parkach narodowych lub parkach krajobrazowych – wielkości określonej w planie ochrony, zadaniach ochronnych lub planie zadań ochronnych ustanowionych dla tej formy ochrony przyrody zgodnie z przepisami o ochronie przyrody.
- 2) wielkości obliczonej zgodnie z metodą wskazaną w załączniku 1 do niniejszego rozporządzenia”.